

EXPUNERE DE MOTIVE

Sistemul pensiilor militare de stat reprezintă una dintre cele mai vechi instituții juridice din dreptul public românesc, fiind reglementat pentru prima dată în anul 1861 prin „Regulamentul soldelor și pensiilor militare”.

În mod tradițional, acest sistem a funcționat distinct față de sistemul public de pensii, excepția fiind perioada 2011–2015, când pensiile militare au fost integrate temporar în sistemul public.

Separarea celor două sisteme de pensii, anume cel public și cel militar, se justifică prin natura specifică a carierei militare și a restricțiilor constituționale impuse acestui corp profesional, precum limitarea dreptului la grevă, la asociere politică sau la exprimarea publică a opțiunilor politice, în scopul garantării disciplinei, neutralității și apărării interesului public.

În prezent, sistemul de pensii militare este reglementat de Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare, act normativ ce a intrat în vigoare la data de 01.01.2016.

Prin mecanismele actului normativ sus-menționat, s-au creat premisele, la data intrării în vigoare a acestuia, ca toate categoriile de pensionari militari, atât cele trecute în rezervă până la data de 01.01.2016, cât și cele trecute în rezervă după această dată, să beneficieze de pensii aproximativ egale, pentru aceleași funcții îndeplinite, aceleași grade militare/profesionale avute, în condițiile în care au realizat aceleași tipuri de venituri salariale în timpul carierei profesionale active.

De asemenea, au fost create atât mecanismul de actualizare a pensiilor militare de stat, în raport cu creșterea valorii soldelor/salariilor de funcție și/sau soldelor/salariilor de grad militar/profesional, pentru personalul în activitate, cât și cel al indexării cuantumului pensiilor militare de stat în raport cu rata inflației și a creșterii câștigului salarial mediu brut anual, modalități de majorare a pensiilor militare de stat ce nu puteau avea loc concomitent în același an calendaristic.

Ulterior, au fost adoptate de către Guvern sau Parlament acte normative ce au „amputat” discreționar Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, creând astfel mari disfuncționalități între diversele categorii de pensionari, bazate în special pe momentul trecerii în rezervă/încetării raporturilor de serviciu.

În acest sens, exemplificăm Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 și Legea nr. 282/2023, ale căror modificări au generat o serie de efecte negative și discrepanțe, după cum urmează:

- Eliminarea procedurii de actualizare a pensiilor militare de stat, în raport cu creșterile soldei de funcție și soldei de grad ale personalului în activitate, mărind astfel ecartul între cei pensionați și cei care urmează să treacă în rezervă, cu drept la pensie, după data acestor creșteri salariale;
- Introducerea pentru cei ieșiți la pensie după data de 15.09.2017, a unui plafon net al pensiei raportat la venitul net din salarii, practic o dublă plafonare, în condițiile în care pensiile militare de stat erau deja plafonate la 85% din venitul din salarii (art. 30 din lege), creând astfel o prăpastie majoră între cei pensionați înainte și după de data de 15.09.2017.

De asemenea, discrepanța dintre cei trecuți în rezervă în decursul timpului și cei recent trecuți în rezervă s-a accentuat și mai mult în ultima perioadă, din cauza intrării în vigoare atât a noilor coeficienți de ierarhizare a soldelor de funcție și de grad, prevăzuți în anexa nr. 6 la Legea nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, cât și a unei noi modalități de calcul a drepturilor salariale, ajungându-se astfel ca un general sau ofițer superior trecut în rezervă în anii 1990-2005 să beneficieze de o pensie egală sau inferioară cu a unui subofițer trecut în rezervă în zilele noastre.

Remarcăm faptul că, urmare a adoptării de către Parlamentul României a Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii, publicată în Monitorul Oficial nr. 1089 din 4 decembrie 2023, în timp ce pensiile publice civile au fost recalculare (două procese de recalculare) pentru a asigura echitatea și actualizarea acestora la noile condiții economice, în sistemul pensiilor militare de stat un asemenea proces de recalculare nu a avut loc în ultimii ani, în condiția în care România se află în imediata apropiere a unui conflict armat, situație în care, în caz de izbucnire a unui război pe teritoriul țării noastre, această categorie de pensionari va fi chemată pentru apărarea patriei.

O situație discriminatorie reprezintă și faptul că prin prevederile art. 84, alin. (3) din Legea nr. 360/2023 pensiile din sistemul public *„se majorează anual, la începutul fiecărui an, în luna ianuarie, cu rata medie anuală a inflației, la care se adaugă 50% din creșterea reală a câștigului salarial mediu brut realizat, indicatori definitivi, cunoscuți în anul curent pentru anul calendaristic anterior, comunicați de Institutul Național de Statistică”*, în timp ce pensiile militare de stat, (deși în forma inițială a Legii nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat prevedea exact aceeași majorare anuală), **nu se majorează anual decât** cu *rata medie anuală a inflației*, **nu și cu 50% din creșterea reală a câștigului salarial mediu brut realizat**, ca urmare a mutilării Legii 223/2015 de către OUG nr. 59 din 4 august 2017 privind modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu publicată în Monitorul Oficial nr. 648 din 7 august 2017.

Prin aceste acte discriminatorii s-au încălcat prevederile art. 16 alin. (1) din Constituția României care stipulează faptul că, *„Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări”*.

Rămânând în sfera **inechităților și a tratamentului discriminatoriu** (prin încălcarea prevederilor aceluiași art. 16 alin. (1) din Constituția României), la care sunt supuși pensionarii militari, amintim că prin plafonarea introdusă de art. 60 din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cadrele militare pensionate după septembrie 2017 sunt supuse **discriminării și inechităților**, prin faptul că **sunt private** de quantumul contravalorii dreptului legal prevăzut de dispozițiile art. 11 alin. 3 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare, în fapt sunt private de plata cuvenită decorării cu Ordinul „Meritul Militar”/„Semnul onorific”, clasele a III-a, a II-a și I, în timp ce pensionarii militari ieșiți din activitate înainte de septembrie 2017 beneficiază de contravaloarea acestui Ordin.

Curtea Constituțională a României a reținut, ca argument, după patru amânări ale deciziei, că Legea din 2024 pentru completarea Legii nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, încalcă prevederile art. 16 alin. (1) din Constituția României.

Privind însă retrospectiv, în anul 2000, Curtea Constituțională prin Decizia nr. 20/2000 a invocat același art. 16 din Constituție într-o situație similară. Astfel se constată faptul că este o contradicție totală pentru cele două categorii de militari/magistrați pentru aceeași speță juridică.

În Decizia CCR din anul 2000 se arată: „Curtea Constituțională reține că instituirea pensiei de serviciu pentru cadrele militare și pentru magistrați nu reprezintă un privilegiu, ci este justificată în mod obiectiv, ea constituind o compensație parțială a inconvenientelor ce rezultă din rigoarea statutelor speciale cărora trebuie să li se supună militarii și magistrații.”

Decizia CCR stabilește clar și precis faptul că pensiile militare nu pot fi desființate și nici afectate, pentru că sunt pensii de serviciu, acestea neconstituind nicidecum un privilegiu, ci o compensare a unor interdicții, constrângeri și restrângeri de drepturi fundamentale și constituționale, cu care se confruntă în egală măsură, două categorii de cetățeni români, mai exact militarii din sistemul național de apărare, ordine publică și securitate națională și magistrații.

Propunerea de modificare a art. 60 din lege 223/2015 privind pensiile militare de stat, propus în proiectul de lege actual, este strâns legată de Decizia 20/2000 a Curții Constituționale, având în vedere că în Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, la art. 213 alin. (2), se precizează faptul că: „Pensiile de serviciu, inclusiv pensia de invaliditate și pensia de urmaș, se actualizează, din oficiu, în fiecare an cu rata medie anuală a inflației, indicator definitiv, cunoscut la data de 1 ianuarie a fiecărui an în care se face actualizarea și comunicat de Institutul Național de Statistică.”

De asemenea, trebuie precizat că actualizarea pensiilor militare de serviciu în raport cu solda de grad și de funcție a personalului activ, a fost prevăzută în forma inițială, adoptată, a art. 60 din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, dar **a fost eliminată abuziv și discriminatoriu** (în raport cu pensionarii magistrați). De altfel această prevedere a produs efecte în anul 2017, an în care pensiile militare de serviciu au fost ultima dată actualizate în raport cu solda de grad și de funcție.

Un sistem de pensii echitabil și nediscriminatoriu pentru militari trebuie să țină cont de următoarele aspecte:

- **caracterul restrictiv al carierei** – Durata serviciului militar activ impune o vârstă de pensionare mai mică, pentru a permite o tranziție decentă către viața civilă.
- **compensarea riscurilor și sacrificiilor** – Militarii nu au dreptul la condiții normale de muncă, fiind supuși unor riscuri continue.

Având în vedere cele prezentate mai sus, prezenta inițiativă legislativă își propune să înlăture inechitățile generate de actuala reglementare în materia pensiilor militare de stat, prin înlăturarea discrepanțelor existente în prezent în sistemul pensiilor militare de stat, astfel încât toate categoriile de pensionari militari să beneficieze de pensii aproximativ egale, pentru aceleași funcții îndeplinite, aceleași grade militare/profesionale avute, în condițiile în care au realizat aceleași tipuri de venituri salariale în timpul carierei profesionale active, indiferent de momentul trecerii în rezervă.

Doar astfel devine posibilă asigurarea stabilității și atractivității carierei militare, care depinde de existența unor beneficii de pensionare adecvate, menite să compenseze limitările și sacrificiile impuse de această profesie.

Prin urmare, va fi asigurată menținerea unui corp de cadre profesionist și devotat, fapt care va conduce și la menținerea stabilității și securității naționale, întrucât este de la sine înțeles că este necesară motivarea cadrelor militare prin mijloace pecuniare adecvate.

Date fiind aceste considerente, vă solicităm sprijinul dumneavoastră în vederea adoptării acestei propuneri legislative.

Precizăm că prin adresa de înaintare s-a solicitat Guvernului, în temeiul art. 111 alin. (1) din Constituția României, republicată, să comunice punctul de vedere asupra acestei propuneri legislative și informații privind implicațiile bugetare generate de aceasta - fișă financiară.

INIȚIATORI:

Deputat AUR Ramona-Ioana Bruynseels _____

Deputat AUR Sorin-Titus Muncaciu _____

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege pentru modificarea Legii nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat și a Legii nr. 282/2023 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu și a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1.	ȘIMION GEORGE NICOLAE	AUR	
2.	BRUYNSEELS RAMONA IOANA	AUR	
3	SORIN MUNCACIU	AUR	
4	CRISTINA DUMITRESCU	AUR	
5	COMAN DRAGOS	AUR	
6	Lucian Florin Pușcoșu	AUR	
7	MITREA DUMITRIŢA	AUR	
8	BUTURĂ CRISTINA-IRINA	AUR	
9	LOBOŞ ELENA	AUR	
10.	CONSTANTINESCU RODICA	AUR	
11	Titus Păunescu	AUR	
12	BARSTAN TIBERIU CĂLĂBROŞ	AUR	
13.	BIRO DANIEL-RĂZVAN	AUR	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege pentru modificarea Legii nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat și a Legii nr. 282/2023 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu și a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal

[illegible]

Susținătorilor propunerii legislative – Lege pentru modificarea Legii nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat și a Legii nr. 282/2023 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu și a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal

[illegible]

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege pentru modificarea Legii nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat și a Legii nr. 282/2023 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu și a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal

[illegible]